

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoľ, škofnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štey. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štey. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Vinogradniki!

Odpor proti nameravanemu novemu davku treba organizirati, da bo dovolj močar in da se bo čutil tudi na meročajnih mestih.

Splošno obdačenje vina, kolikor ga pride v promet, bi občutljivo zadelo najbolj naše vinogradnike. Cene vinu bi padle, da bi se pridelovanje vina še manj izplačalo kot dosedaj. Zraven tega bi pa prišel naš kmet tudi z vinom pod nadzorstvo finančne straže.

Nameravano je namreč, da bi se nov davek na vino tako-le pobilal: Vinogradnik bo moral naznati vsakokrat finančni straži, koliko vina in komu ga misli poslati. Finančna straža dala mu bo nato spremnico, ki se bo pridelovalcu tovarnemu listu; pri izročitvi vina v roke kupcu, bodisi krmarja ali zasebnika, bi se pa obračunal in plačal.

Finančno ministrstvo je nameravalo zvišati tudi davek na pivo, a opustilo je namero, ker je bil odpor pri onih, ki jim je kaj ležeče na pivu, prevelik. Državni zbor, deželni zbori, ministrstva so dobivala nešteto ugovorov proti davku na pivo, in finančni minister se je udal ter umaknil svoj načrt.

Vinogradniki in njih prijatelji morajo slediti temu vzgledu, glasno morajo ugovarjati proti nameravanemu vinskemu davku. Slovenska kmečka zveza bo šla kakor povsod, tako tudi v tej zadevi našim ljudem na roko. Peticij in ugovorov sedaj ne sme manjkati!

Zato priobčujemo v naslednjem uzorec za peticije (prošnje) za državni zbor, ki se naj uporabijo od občin, gospodarskih, političnih, izobraževalnih društev in od posameznih ljudi. Glasli se:

Visoka zbornica!

V seji visoke poslanske zbornice dne 26. okt. t. l. je njegov Prezvzišenost finančni minister vitez Bilinski naznanil, da namerava predložiti zbornici načrt novega vinskega davka, in je imenoval tudi najvažnejša določila nameravanega davka. V seji vinogradniškega odseka dne 9. novembra je še kot zastopnik finančnega ministrstva g. sekcijski šef dr. Bernatik naznanil dopolnilno k izvajanju finančnega ministra način, kako se misli novi davek pobirati, namreč potom kontrole pri prevoznini.

Čprav se namerava davčna mera znižati na 4 K za 1 hl, vendar je vinogradnike našega kraja vz-

nemirilo dvoje: 1. da se uvede odslej splošen vinski davek in 2. da se uvede kontrola finančne straže.

Ker vinogradniki še nismo organizirani, da bi sami lahko določevali ceno vinu, zato je docela gotovo, da bosta trgovci in prekupovalci zvrnila novi davek na vinogradnika. Cena vinu bi se še znižala. Vendar pa je sedanja cena že tako nizka, da se stroški pridelovanja, ki je dandanes izredno drago, nikakor ne pokrijejo.

In recimo, da bi se davek res ne zvalil na ramena vinogradnikov, potem bi se nujno podražilo vino za konsumente, trpel bi pa zopet vinogradnik, ki bi prodal manj vina.

Pomisli je tudi treba, da še mnogi naši tovarniš nimajo prenovljenih vinogradov, drugi pa, ki jih že imajo, morajo še sedaj plačevati stroške prenovljenja. Ta okolnost torej nujno zahteva, da bi se cene vinu zvišale, ne pa še zopet znižale.

Vrhu tega je znano, da vinogradniki sedaj že čve leti trpimo vsled splošne vinske nadprodukcije pod izredno nizkimi cenami.

Vremenskih nezdoh, ki tako rađe in redno obiskujejo vinogradnike na Spodnjem Štajerskem, niti ne omenjamo. Že vsi ti razlogi nas silijo, da moramo odločno ugovarjati posplošenju vinskega davka, ki bi prinesel vinogradnikom na vsak način novo škodo.

Istotako odločno pa ugovarjamo tudi rađi tega, ker bi prišli z novim davkom pod nadzorstvo finančnih uradnikov, kojim bi morali naznanjati vsako spremembo pri vinu. S tem bi si nakopali sitnosti, koje že predobro poznamo, n. pr. pri izdelovanju žganih pijač.

Visoka zbornica! Z ozirom na vse to prosimo, da vsakemu zakonskemu načrtu davka na vino, ki bi prizadel še močnejše kot dosedanji, proizvajalce in zavživalce vina, odreče svoje potrjenje.

Kraj, dne ... nov. 1909.

Pečat, podpisi.

Ta peticija se napiše na polo papirja, se dne brez vsakega koleka v kuvert ter se odpošlje po pošti ali na Kmečko zvezo v Maribor ali pa na kakega izmed naših državnih poslancev. Naslov se lahko naredi slovenski. N. pr. Ivan Roškar, državni poslanec, Dunaj. Državna zbornica. To zadostuje. Prošnje potem državni poslanec predloži zbornici.

Ne bo pa dovolj, da se samo poslanski zbornici pošiljajo peticije, ampak pošiljati jih bo treba tuda poljedelsko in finančno ministrstvo, vsakemu po-

sebej. Besedilo peticij je lahko isto, kakor na državno zbornico, le nagovor je spremeniti povsod, namreč namesto: Visoka zbornica! se zapiše Visoko c. kr. finančno ministrstvo! oziroma Visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo. Tudi zadnji odstavek (naj zbornica odreče potrjenje), bo treba spremeniti pri prošnji na poljedelsko ministrstvo tako-le:

Visoko ministrstvo! Z ozirom na vse to prosimo, da zabrani vsak zakonski načrt novega davka na vino, ki bi prizadel še močnejše kot dosedanji, proizvajalce in zavživalce vina.

In v prošnji na c. kr. finančno ministrstvo se naj glasi ta odstavek:

Visoko ministrstvo! Z ozirom na vse to prosimo, da visokoisto ne predloži nobenega zakonskega načrta za nov davek na vino, ki bi prizadel še močnejše kot dosedanji proizvajalce in zavživalce vina.

Županstva in društva, sedaj pa brzo na delo. Ne zamudimo časa, ampak hitro se vzdramimo na odpor proti novemu udarcu, ki se namerava zadeti našemu kmečkemu ljudstvu.

Slov. kmečka zveza.

Politični ogled.

— **Položaj.** Razumna politika Slovanske Jednote pod vodstvom dr. Šusteršiča je vendar dovela do tega, da se je začelo Bienenrothovo ministrstvo resno majati. Ljudska stranka poljskega kola, katero vodi Jan Stapinski, je izjavila, da pri glasovanjih ne bo več podpirala dosedanjega ministrstva. Potemtakem pa ministrstvo nima več večine. Naši liberalni poslanci so s svojim einanjem tudi sokrivji, da se je tako dolgo držalo sedanje, Slovanom neprijazno ministrstvo. Kakor poročajo listi, zahtevajo Slovani 6 ministrov, dva Poljaka, tri Čehe in enega Jugoslovana. Bojimo se, da bodo sedaj zopet pred časom začeli naši liberalni listi pisati o ministrskih kandidatih.

— **Na Ogrskem** se je torej Košut ločil od Justa ter ustanovil Košutovo stranko, dočim bo vodil Just neodvisno stranko. Zanimivo je, da je šlo za Justom več poslancev, nege za Košutom. Just je odložil predsedstvo državnega zbora, ker vendar nima s svojimi prijatelji večine v zbornici, ampak Košut v zvezi z ustavno in ljudsko stranko. Vendar je Wekerle še vedno ministrski predsednik, ker se ne posreči nati drugega ministrstva, s kojim bi bil zadovoljen cesar in večina ogrskega državnega zbora.

PODLISTEK.

Krmilarjeve sanje.

Pomorski kapitan Charles Clark je napisal naslednji zanimivi dogodek, ki je igral znamenito ulogo v njegovem življenju:

Pred večimi leti sem bil kapitan na parobrodu „Gorgona“. Nekega divnega poletnega jutra leta 1890 smo se usidrali v luki Singapore. Stojč na krovu ladje, gledal sem živahen promet v luki; kar pristopi k meni moj iskreni prijatelj Thompson, krmilar naše ladje. Spregovorivši običajne besede, mi reče:

„Prošlo noč sem imel čudne sanje, katere se tičejo Vas, gospod kapitan!“

„Thompson! Vi ste najbrž zopet malo preveč pogledali v kozarec, ali pa se šalite!“ odgovorim jaz, pošaleč se z našim krmilarjem.

„Nisem, gospod kapitan; bil sem trezen kot novorojenec“ — odgovori Thompson nekako otožno. Na obrazu sem zapazil, da mu niso prav ugajale moje besede. Zdaj pa se me je polotila radovednost; rekel sem mu:

„Thompson! pripovedujte svoje sanje!“ Nekoliko časa se je obotavljal, potem pa je začel pripovedovati:

„Ako moje sanje kaj pomenijo, tedaj Vi ne ostanete dolgo na tej ladji, ne v tem delu sveta! Sanjalo se mi je, da stojim na straži, kar pride k meni pismonoša, ki je donesol dve pismi s črnim robom. Eno ste Vi takoj odpečatili ter naenkrat pri čitanju močno obledeli. Tedaj ste odšli v kajuto, a ko ste name pogledali, ste zaklicali: „Thompson! prvi del Vaših sanj se je uresničil!“ Nato ste odšli v pisal-

nico, kjer ste napisali prošnjo, naj Vas za nekoliko časa odpuste iz mornarske službe. Odšli ste na krov in tja je prišel neki novi čvrsti kapitan, kakoršnega pa še nisem videl. Z največjo hitrostjo ste stopili iz ladje in odhiteli na kopno!“

„Thompson!“ — rečem, — „to se ne more zgoditi, saj poznaš vse kapitane naše ladje, drugi pa ne bo nastopil za zapovednika. Pa pripovedujte dalje, zanima me!“

„Jaz pravim, da sem to le sanjal, gospod kapitan! — Ko ste Vi ustavili ladjo, videl sem Vas v nevarnosti, katero Vam je nastavljal neki Kitajec. Hotel sem Vas opomniti, ker pa v sanjah ne moremo govoriti, sem le s prstom kazal na vraga.“

„No, kaj pa mi je storil Kitajec; mi je li prezal vrat?“ pošalim se jaz, videč, da Thompsona obdaja neko neugodno čustvo.

„Mislim, da ne. Jaz sem le v sanjah gledal, kako potujete preko morja in kopnega.“

To so bile sanje našega krmilarja. Priznavam, da sem skoraj pozabil na te sanje, in tudi Thompson me ni več spomnil na to. Tako smo trikrat prepluli iz Jave v Singapore in nazaj. Zopet smo se usidrali v luki in zopet sem iz krova gledal živahno gibanje.

„Pismo, gospod!“ vikne neki Malajec, gredeč po stopnicah. Izročil mi je dve pismi, ki ste bili črno obrobljeni. V prvem trenutku, ko sem vsprejel pismi, zdrhtela mi je roka, videč, da sta naslovljeni meni.

Hitro razpečatim eno pismo, ki mi je prineslo tužne glasove, ki so me silili, naj se brzo povrnem v Evropo. Spomnil sem se Thompsonovih sanj in se prestrašil. Koj odrinem v kajuto, a pred njo je stal — Thompson. Misli si je takoj, da se je nekaj sku-

halo, ker bil sem ves izpremenjen. Pokazal sem mu pismo, ki sem je imel v desnici, rekoč:

„Thompson! prvi del Vaših sanj se je uresničil!“

Ta se prestraši in zakriči:

„Ni mogoče, gospod!“

Odšel sem takoj v pisalnico, kjer sem napisal prošnjo za odpust. Še tisti dan je prišel lastnika naše ladje namesnik, ki mi je zagotovil, da hoče za ta čas postaviti vrednega naslednika.

Ob času ločitve pa so me Thompsonove sanje tako zanimale, da mi jih je moral še enkrat pripovedovati. Čestokrat so mi prišle na misel te sanje, in z nestrpno radovednostjo sem čakal dneva, ko odrinem iz Singapore. Namenil sem si najeti francoski parobrod „Messageries Maritimes“, ter se tako ogniti drugemu delu krmilarjevih sanj.

Prišel je čas mojega odhoda. Bil sem močno razburjen, ker še ni bilo mojega naslednika, in že smo hoteli dvigniti sidro, kar nas ustavi mala, kitajska ladjica, ki se nam je približevala. Mlad gospod, ki ga pa nisem poznal, vzpel se je na stopnice in se mi predstavil kot kapitan Sanders, kateremu je bila poverjena uprava „Gorgona“. Za potrdilo pokazal mi je pismo kapitana monsierja Darkeša.

Kako mi je bilo pri srcu, ko sem se ločil od krova. Hitro sem jo pobrisal po stopnicah na kopno. Kdo pa opiše moje začudenje, ko vidim, da je Malajec, ki je pripeljal novega kapitana, zlagal moje kovčke na kitajski čoln! Ko so na „Gorgono“ je li dvigati sidro, zakliče Thompson iz krova: „Kapitan, čuvajte se Kitajca!“

Še eno sem prispel na kopno ter dal prenesti svoje reči v gostilno. Že se je pričelo mračiti. V go-

— Na Koroškem so Nemci čedalje bolj divji proti ondotnim Slovincem. Letos so nastavili vse slovenske učiteljske šole, v slovenske kraje pa poslali nemške učitelje. Slovenskega župana Miklavčiča iz Blet so pred kratkim v Celovcu zaprli, ker je zahteval na kolodvoru vozni listek v slovenskem jeziku. Zadnje nedeljo pa so beljaški Všenemci hoteli s silo preprečiti otvoritev tamburaškega doma na Brnci. Hoteli so vlomiti kot navadni tolovaji v dom. Zabranil jim je to komisar s štirimi orožniki. Tolovajstva so se udeležili tudi c. kr. uradniki. Take reči se gode pod sedanjo vlado. Vkljub vsemu temu pa narodna zavest med koroškimi Slovenci napreduje.

— Nadomstina volitev za deželni zbor goriški. Nadomstništvo je določilo, da se bo vršila nadomestna volitev enega poslanca v deželni zbor iz splošne skupine na mesto umrlega poslanca Jeriča na dan 19. decembra t. l. Morebitna ožja volitev pa se bode vršila dne 28. decembra.

— Grški kralj je prvotno zahteval, da se naj vojaška zveza po sklepu zborniškega zasedanja razpusti. Sedaj pa je to zahtevo opustil in se je udal vsem željam vojaške zveze, kar je seveda napravilo na slednjo najboljši utis. Vojaška zveza je pod vplivom polkovnika Zorbasca sklenila, da se bo zanaprej mirno zadržala.

— Šolski boj na Francoskem. V vasi Ferraches na Francoskem je odstranil neki socialistični učitelj križ iz šole in je uvedel neko knjigo, ki so jo škofje prepovedali. Župan je bil s tem zadovoljen. Zastoj so ugovarjali stariši proti temu — zato pa je ostal celi višji razred doma. Tudi občinskim svetovalcem ni bilo učiteljevo postopanje po volji, in prisilili so župana, da je sklical shod vseh očetov. Zborovalci so sklenili, da mora priti križ zopet v šolo, in da se mora tudi dotična knjiga odpraviti. Učitelj pa je poslal vladi poročilo, podpisano od župana, v katerem je označil župnika kot največjega nemirneža. Župan je izkašal župniku bivanje v starem župnišču na vsak, le mogoči način otežkočiti. Drugi občinski svetniki so nato odstopili od svojih služb. Končno se je vendar odločila vlada, da je prestavila učitelja. Ker pa ostane župan v službi, se občinski svetniki ne udeležujejo sej.

Mala politična naznanila.

Dne 12. novembra: Turčija je zastopnikom vevlasti vročila dopis, ki naglašajo, da je zdaj čas za ureditev krečanskega vprašanja. — Iz Turčije poročajo, da se pripravljajo velika zarota proti mladoturkom. Zarotniki so civilisti in vojaki. — Črnogorska vlada je v Belgradu protestirala zaradi pisanja belgrajskega časopisja proti Črni gori.

Dne 13. novembra: Nemški cesar Viljem bo prišel sredi meseca februarja v London. Politično zelo važni obisk se bo vršil na povabilo angleške kraljeve dvojice. — Srbski poslanik je izročil turškemu sultanu lastnoročno pismo kralja Petra, v katerem čestita kralju sultanu k rojstnemu dnevu in izraža upanje, da bi kmalu prišel čas, ko bosta Turčija in Srbija stopili skupno v boj proti skupnemu sovražniku. — V Rusiji so odpustili zadnje mesece 970 višjih uradnikov zaradi uradnih zločinov.

Dne 14. novembra: Državna policija v Buenos Airesu je zasledila veliko mednarodno zaroto, ki je sklenila, da pomori vse evropske vladarje. Zarotniki so že vse pripravili in imeli so zarotnike po vseh evropskih glavnih mestih. — Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand je obiskal te dni nemškega cesarja v Berlinu. Listi poročajo, da je obisk sicer rodbinski, a kaže le trdno zvezo med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. — „Svobodne šole“, ki jih je u-

stilni sem najprej pregledal svojo sobo. Bila je v prvem nadstropju kakih 10 stopljev nad zemljo. Skozi bambusova vrata šlo se je v balkon. Hitro prišedši v sobo, sem zaprl vrata in užgal lojasto svečo. Pomišljati sem jel, kam naj si shranim denarje, kojih sem imel nad 100 tolarjev. Po kratkem premišljevanju shranim listnico z denarji v kovček, tega položim k bambusovim vratom in položim ključ na stolec poleg postelje.

Bila je enajsta ura in odločil sem se vleči. Ležal sem kake tri ure nepremično. Kar me prepodi šum in rožljanje. Čutil sem, da stoji nekdo kraj postelje in mojih nog in takoj sem se spomnil Thompsonovih sanj! Kar zagledam pred seboj — nevedoč, kje sem, — krmilarja Thompsona, ki je s prvotnim kazal na moj kovček. Odprem oči — na bambusovih vratih zapazim luknjo, skozi katero prodira mesečina. Kriknil sem, kolikor mi je bilo moči. Kitajec — bil je tolovaj — pa namesto, da bi se spravil na mene, odbeži. Jaz sem ga še v sobi dohitel in udaril s tako silo na zatilnik, da sem mu ga bojda zlomil, in da je padel na ulico. Nehote se ogledam po sobi. Bila je le suhoparna, a sicer dobra domašljija.

S tem se je izpolnil drugi del Thompsonovih sanj. Bil sem spoznal, da je kitajski ropar namerala me oropati ali celo umoriti. In tako so se resnično izpolnile sanje krmilarja Thompsona! Drugi dan sem se odpeljal preko Mersilja v Pariz in odtod v svojo ljubo, francosko domovino! Vedno se rad spominjam Thompsona in njegovih sanj, ki so mi rešile življenje! Ti Thompson pa v miru počivaj!

To zgodbo je pripovedoval kapitan Charles Clark v nekem francoskem časopisu, to zgodbo pa naj tudi prečita slovenski narod!

stanovil Ferrer na Španskem, se bodo kljub ugovoru nadškofa v Barceloni še pred začetkom prihodnjega leta otvorile.

Dne 15. novembra: Na Angleškem se katoličani marljivo gibljejo. Listi poročajo, da še niso imeli v mestnih svetih nikoli tako dobrega zastopstva, kakor letos. Sedaj imajo v 16 mestnih svetih skupaj 32 zastopnikov. — V Londonu na Angleškem je napakla neka pristojinja ženske volilne pravice trgovskega ministra Churchill z bičem. Minister ji je iztrgal bič iz rok in ga ji potem vrnil kot spomin. Gospo so zaprli. — Avstrijsko-nemška carinska posvetovanja so bila včeraj končana. Uredile so se najnujnejše pritožbe glede carine na vino. — Špansko ministrstvo je predložilo kralju načrt zakonov glede splošnega pomiloščenja. Pomiloščenji bi naj bili vsi nemirneži zadnje revolucije.

Dne 16. novembra: V Trstu so se vršile predvčerajšnjim nadomestne volitve v državni zbor namesto odstopivšega soc. dem. drž. poslanca Pagninija. Izvoljen je bil laški liberalce dr. Pitacco. — Govori se, da je ruski finančni minister Kokovcev prodal vzhodnokitajsko železnico Japonski za 300 milijonov rubljev. — V Pragi je priredila dne 14. t. m. narodna socijalna stranka protestni shod proti potrjenju takozvanih „nemških obrambnih zakonov“. Ker je poslanec Fresl hučo napadal vlado, je policijski zastopnik shod razpustil.

Razne novice.

* Slovenska kmečka zveza je odposlala prva protest (ugovor) proti nameravanemu davku na vino na poljedelsko in finančno ministrstvo in bo predložila tozadevno peticijo tudi na deželni zbor. Obenem bo poskrbela, da se po zborovanjih Slov. kmečke zveze seznanijo ljudstvo z vladno nakano in se mu da priložnost za ugovore. Zupanstva, okrajne zastope, društva pa opozarjamo na današnji uvodni članek ter jih vabimo, da se v prilog dobro stvari pridno poslužijo navedenega uzorca.

* Zupnijo Brezno je dobil tamkajšnji provizor Miroslav Volčič ter bo 1. decembra v Marenbergu inštaliran.

* Iz pošte. Za poštnega oficijanta v Poljčanah je imenovan Anton Hasman; za poštna oficijanta v Celju sta imenovana Oton Srahotnik in Friderik Hočvar, in za poštna oficijantinja v Brežicah je imenovana Terezija Kermek. Amalija Vargazon je imenovana za poštna oficijantinja v Konjicah.

* Iz davčne službe. Premeščeni so: davčni upravitelj Franc Krajnc od davčnega urada v Št. Lenartu k davčnemu uradu v Gornjem gradu kot vodja urada, davčni oficijal Rudolf Rauch od davčnega urada v Konjicah k davčnemu uradu v Mariboru, in začasni davčni asistent Avgust Makotter od davčnega urada v Mariboru k davčnemu uradu v Konjicah.

Mesto vadniškega učitelja je razpisano na mariborskem moškem učiteljskem s početkom 2. tečaja 1909/1910. Slovenski prosilci, ki ste usposobljeni za 3. skupino učne tvarine meščansk h šol, vložite nemudoma prošnje. Zadnji rok je 8. decembra. Prošnje naj se vlagajo na štaj. dež. šolski svet.

* Veselo novico prinašamo slovenskim mladim ljubom. Z novim letom bo naše tiskovno društvo posvetilo „Naš Dom“ popolnoma slovenski mladini. List se bo spremenil v poučno-vzgojevalni list za slovensko mladino. Postal bo najožji prijatelj naših mladeničev in mladenk. Za uredništvo je pridobljen veleugleden slovenski pisatelj.

* Strup imenujejo naši liberalni listi krščanstvo, vero v Kristusa-Boga. Ko se je ustanovila Narodna stranka, si niso upali še tako bogokletno govoriti; tudi pri nobenih volitvah nismo slišali takih groznih besed. Sedaj, ko ni nobene volitve blizu, sedaj si upajo s svojim brezmejnim sovraštvom proti katoliški veri na dan. Katoliški Slovenci! Bliza se novo leto, ko se obnavljajo naročnine na liste. Skrbite, da liberalni in nemškutarski časniki ne bodo imeli nobenega naročnika več med vami. Liberalizem je strup in ven ž njim iz slovenskih hiš!

* Iz liberalnega tabora. Ponedeljkov „Narodni Dnevnik“ se zopet zaganja v katoliško cerkev ter jo psuje, da je na duševni revščini trpeča cerkev. Naši liberalni učitelji vkljub taki pisavi vsiljujejo celjske liste našemu ljudstvu, predvsem naši mladini. Komar je vera sveta, mora z vso silo in povsod nastopati proti liberalnemu časopisju, ki si je v zadnjem času bolj kot kdaj poprej stavilo nalogo, otrovati našo mladino s strupom brezverstva in razdivjanosti.

* Svobodomiseln učitelj. Pred par tedni je pozdravil učence svojega učitelja v Sebastionsbergu s krščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Svobodomiselnega, brezvernega učitelja same jeze oblije rdečica in pripelje nič hudega slutnemu dečku tako zaušnico, da mu je takoj lice zateklo. Jekaje je hitel deček na svoj dom, povedat staršem, kaj se mu je pripetilo. — Tudi na Slovenskem je mnogo liberalnih učiteljev, ki prepovedujejo ta krščanski pozdrav. Čudni vzgojitelji mladine, ti se sramujejo Jezusovega imena!

* Nemško uradovanje c. kr. finančnih uradov že presega vse meje. Danes naj bodo omenjene samo tobačne knjižice, ki se v izključno nemškem tisku slovenski stranki, c. kr. prodajalnem tobaka, začetkom vsakega leta vsiljujejo. Slovenski trafikantje, zdramite se, odločno kot možje zahtevajte s prihodnjim letom le samoslovenske ali vsaj dvojezične

tiskovine. Sklicujte se na člen XIX. drž. osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, broj 142 drž. zak., ki daje ravnopravnost ne samo na papirju, ampak toliko bolj v izvrševanju. Vsak ima rad svoje, in natančnost se priporoča povsod, naj si bo še tako malenkostna zadeva. To naj bo svarilo, poduk in kazalo c. kr. finančnemu ravnateljstvu v Mariboru pri naročilu novih tiskovin za prihodnje leto.

* Liberalci o ljudstvu Slovenski liberalci poznajo kmečki in delavski stan le takrat, kadar ga rabijo. Rabijo ga pa v prvi vrsti ob času raznih volitev. Tistikrat so liberalci z našimi kmeti in delavci nad vse prijazni, obetajo jim zlate gradove in nebesa že na zemlji, ako volijo liberalne kandidate. Hlinijo se tudi, da so dobri kristjani in da jim ljudstvo raje veruje, si obesijo okolu vratu celo rožni venec. Ko so pa volitve končane, tedaj je pa tudi z vso liberalno prijaznostjo in naklonjenostjo napram ljudstvu proč. Kmet postane zopet zarobljen in neumen, kakor je bil pred volitvami. Nesramni so liberalci tako, da javno v časopisju imenujejo slovensko ljudstvo neumno („Slovenski Narod“ z dne 13. t. m.). Še grše pa piše „Soča“, glasilo goriških liberalcev, o priliki padca liberalnega poslanca Štreklja, ki so ga Kraševci vrgli: „Slučaj, ki se je primeril drž. poslancu Štreklju, nima kmalu primere v zgodovini. Ljudstvo, ki je tako fikfakovsko, ne zasluži, da se njegovi najboljši sinovi žrtvujejo zanj... Pravi, resnični, četi možje morajo z žalostjo zbežati od takega pokvarjenega ljudstva.“ Liberalci imenujejo brez sramote naše kmečko ljudstvo neumno, fikfakovsko in tako pokvarjeno, da morajo z žalostjo zbežati od njega. Priporočamo vsem slovenskim liberalcem, da ubegajo „Sočo“ in takoj zbeže od slovenskega ljudstva kam daleč, daleč, kajti čim bolj bodo liberalci oddaljeni od slovenskega ljudstva, tem bolje se bo temu godlo.

* Poročni dar za skladatelje obmejnim Slovincem. Povodim poroke gospice Amalije Turnšek iz Nazarja z g. Rudolfom Pevec, trgovcem v Mozirju, dne 8. novembra t. l., v farni cerkvi M. Nazarje darovali se sledeči: Rudolf Pevec, trgovec v Mozirju, 20 kron, Anton Turnšek, trgovec v Nazaretu, 20 kron, Anton Turnšek mlajši, trgovec na Rečici, 20 kron, Viktor Turnšek, strojni inženir v Mariboru, 20 kron, torej štiri deleže po 20 kron, skupaj 80 kron. — Rodoljubom v posnemo! Misel edina naj je in bo vsajrajno delovanje za narodno probudo. Spominjajte se ob enakih prilikah trpečih v potrebi, za kar naj vam bode kraljeva hvala in geslo sveto: Kar storiš za narod, ostane vselej!

* Straža na Dunaju. Prav izborni se je obnesla mesečna veselica, na kateri smo obhajali Martinov večer. Peveci so nam zapeli par krasnih pesmic in med točkami so nas zabavali in ravseseljavali tamburaši z njihovim sviranjem. Na vsopredu je bil tudi srečlov z raznimi dobitki, kakor: živa Martinova gos, šampanjec in razna druga vina. Nikomur se ni ljubilo zapustiti drago slov. družbo, ki nam je čez vse ljuba. Kaj lepo bi pristojalo društvu, ko bi se tudi kake pesmi deklamovale ob takih večerih. Le zbirajmo se pridno v „Straži“, ki rada sprejema rojake v svoje okrilje.

* Ljubljana. V soboto, dne 20. t. m. se poročil tukaj g. Simon Weissbacher, mešt. tesarski mojster, z gospico Marico Šinkovec. Bilo srečno!

* Službo tajnika in potovalnega učitelja za kmetijstvo razpisuje Kmet družba za Trst in okolice. Služba je v prvem letu provizorična proti dvemesečni odpovedi, v slučaju zsdovoljivega službovanja se po preteku te dobe namesti tajnika in potovalnega učitelja lahko stalno. Prvotna letna plača znaša K 2000 — ter je nastopiti to mesto po možnosti s 1. januarjem 1. 1910.

Za to službo je neobhodno potrebno primerno znanje v vinogradništvu, kletarstvu in sadjereji; vsaj deloma v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Zahteva se tudi zadostna praktična usposobljenost. Učni jezik je slovenski. — Prošilci za to mesto naj vložijo svoje prošnje opremljene s primernimi prilogami o starosti, dovršenih šolah ter o službovanju v praksi najkasneje do 15. decembra t. l. na Kmet. družbo v Trstu, ulica Giorgio Galati št. 12/II.

* S. K. S. Z. Število društev se je pomnožilo na 118. Pristopilo je slov. go-podarsko društvo „Sloga“ v Št. Petru v Sv. dolini. Ker se bosta v kratkem ustanovili dve društvi, katerih pravila je namestija že potrdila, že lahko štejejo sedaj 120 društev.

* Obmejni kolek kupujete! Na vžgalice: „V korist obmejnim Slovincem“ ne pozabite! V gostilnah zahtevajte računsko listke S. K. S. Z. Pri nakupu raznih potrebščin se posebno ozirajte na trdke, ki inecirajo v katoliško narodnem časopisju.

* Vojaški duhovniki na konjih. Vojna uprava je določila, da dobe vojaški duhovniki pri gorskih četah konje. Vpeljati se nameravajo tudi konji za duhovnike pri pehoti.

* „Ljudska zveza katolikov v Italiji.“ Tako je ime organizaciji katolikov v Italiji, ki je pod vladanjem sedanjega sv. očeta sprejela obliko nemškega „Volksvereina“. S početka ni šlo vse tako gladko, le težko so se privadili Italijani novi obliki, ki zahteva strogo disciplino. Zdaj gre pa izdatno na bolje. Papežev državni tajnik priznava v svojem zadnjem pismu, naslovljenem na društvenega predsednika Toniolo, da je društvo do zdaj svojo nalogo dobro vršilo. Papež sam priporoča društvo vsem škofom in vsemu italijanskemu narodu. Zanimiva je akcija, ki jo je društvo te dni uprizorilo proti grdi italijanski navadi gnjusnega preklinjevanja. Društvo kliče vse katolike v Italiji na pravcato križarsko vojsko proti preklinjevanju. Dalo je natisniti na milijone listkov, ki imajo en ali drug primeren svarilen izgled ali kako primerno sentenco proti preklinjevanju in pozivlje duhovnike in vse ljudske

prijatelje, naj te tiskovine kolikor možno razširijo med ljudstvo. Bog dal, da bo to sredstvo kaj pomagalo, saj je preklinjanje prava kuga v Italiji.

O pomenu katoliškega časopisa je govoril na kongresu „Croixa“ v Parizu kardinal Lucon sledeče: „Mnogo je bremen, ki jih morajo prenašati francoski duhovniki in katoliško ljudstvo vsled sedanjega položaja. Nihče pa ne more tajiti, da je časopisje eno izmed najvažnejših in najpotrebnejših sredstev za ohranitev in razširjanje vere ter v obrambo naših institucij. Med tem, ko more kaka druga naprava uplivati samo na eno vrsto ljudi, more izvrševati časopisje svoj upliv med vsemi sloji, ne glede na starost ali kake druge okoliščine, v največjem obsegu. Slab časniki more pokvariti vse, kar je storila krščanska šola; dober pa brani šolo in cerkev. Časopisje je čudodelna iznajdba, ki vsebuje velike moči vsled svojih informacijskih, produkcijskih in propagandnih sredstev. Beseda utihne, črka pa ostane in se jo poljubno razmnožuje ter nosi v sebi dobre, kakor tudi lahko slabe misli v kožo, hišo in palačo. Bralec je popolnoma v moči časopisa in sicer vsakega, ki zna uporabiti svoje moči. Kako velikansko število dobrih del bi se zgodilo, ako bi vsak časopis stopil v službo resnice in pravih socialnih koristi! Ljudstvo, če ni visoko izobraženo, veruje vse, kar vidi tiskanega. Veruje resnico ravno tako kot laž, hvalo ravno tako kakor grajo. Mi hočemo samo resnico in dobro ljudstvo; tiskajmo resnico in dobro, in ljudstvo nam bo verjelo. Pred katoliškim časopisjem imam največje spoštovanje. Katoliški časnikarji so toliko vredni, kakor vitezi križarskih vojsk. Sveta dežela je še tu, še se jo more osvoboditi, in s klicem „Bog hoče“ posvečajo svoje najboljše moči za obrambo in pri nas na Francoskem za osvoboditev sre ljudstva. Stojte na podlagi družabnega reda, socialnega miru in dobrih običajev. Oni so pravi voditelji ljudstva.“

Za S. K. Z. je postal g. župnik Potovšek v Arčičah učnino za štiri ude v znesku 4 K. Hvala!

Razpisano je mesto stalnega učitelja na tri-razrednici pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Krajni šolski svet da tudi prosto sobo za stanovanje. Prošnje je vložiti do 8. decembra t. l. na krajni šolski svet.

Redoljubi, pozor! V nekem narodno zelo ogroženem kraju sta naprodaj dve posestvi, kojih vsako meri približno 20 oralov. Natančnejši podatki so na razpologo v uredništvu.

Sokole imenujejo sedaj v Ljubljani podčepnike in sicer radi tega, ker je starosta Slovenske Sokolske Zveze dr. Oražen slovensko pivovarno prodal Nemcu, da je napravil dobiček. To ime jim ostane tako dolgo, dokler bo njih starosta dr. Oražen.

* Za združbeni delavski dom na Koroskem so darovali: Gospod. Marij. Kosec v Polzeli 2 K, vleč. gg. Jakob Heibernik, Braslovc 1 K, Bohine, župnik Braslovc 1 K 20 v, Vogrinec Ivan, kaplan, Braslovc, 1 K, Ivan Dobrišek, župnik, Selnica 3 K opat Ogradi, Celje, 1 K, gosp. Cakala Franc, Gomilsko, 2 K, slavna ormoška posejvalnica 50 K. — Za vse darove se iskreno zahvaljuje in prosí še novih Zvezin blagajnik.

Mariborski okraj.

m **Studenci.** Zadnjo soboto je predaval v Studencih g. gospod dr. Hohnjec o delu. Navzoči so lepo predavanje pazno poslušali. — Prihodnjo soboto dne 20. novembra priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo na Studencih družinski večer v prostorih gostilne „Zur weißen Fahne“ ob 7. uri zvečer. Vse prijatelje prijetne zabave, posebno pa mile goste iz Maribora, tem potom vabi odbor.

Z oglikom se je skoraj zadušila 22letna dekla v mariborskem hotelu „Stadt Wien“ Ana Sterniša iz Kostrivnice. V soboto na večer je zakurila v peč, ki pa je bila nekaj pokvarjena in se je torej strupeni oglik nabral v sobi. V jutro so jo pa našli brez zavesti ležati v postelji. Z rešilnim vozom so jo odpeljali takoj v bolnišnico in se ji stanje že boljša.

m **„Krasna Lida“**, ki se je predstavljala minolo nedeljo v mariborskem „Narodnem domu“, je dobro uspela. Udeležba je bila izborna, tudi igralci so svoje vloge povprečno prav dobro pogodili.

800 kron je izgubil posestnik Tomaž Drevenski iz Prepol, ko se je peljal v soboto zvečer proti domu. Listnica je bolj velika iz črnega usnja in je bilo notri 800 kron denarja v 20- in 10kronskih bankovcih.

m **Puščava.** Dne 10. t. m. sta bila tu poročena Frančika Mohorjeva iz Št. Lovrenca nad Mariborom in Kušnik Janez iz Rute. Bilo srečno! — Dne 13. t. m. je umrl Kumenski Rihter Vinc., in orvi občinski svetovalec Aleš Eichhofzer. Naj v miru počivata!

m **Hoče.** Pokopali smo dne 15. novembra v mariborski bolnišnici umrlega Jerneja Cobjterja. Bil je grajski vrtnar in logarski asistent na gradu Hausampacher. Pred enim mesecem se je ponesrečil s puško, ko je šel iz gozda domov. Naslonil se je nanjo in strel mu je šel v spodnji del telesa. Zdravniki mu vkljub vsem operacijam niso mogli pomagati in — umrl je moč, star je 26 let ter zapušča mlado vdovo in otroka. Bil je izvrsten, veren hišni oče ter zvest in natančen uradnik. Rojen je bil v Razvanji iz pridne Cohterove družine. Kot mladenič je bil najpridnejši fant v celi hočki župniji in njegovo največje veselje je bilo pomagati starišem, se učiti, moliti in kinčati cerkev. Bil je povsod priljubljen, kar je pokazal velikanski spreved. Toliko ljudstva, ko na tem pogrebu, v Hočah še ni bilo dolgo na nobenem. Udele-

žili so se ga korporativno tudi razvanjska in hočka požarna bramba, menda vsi uslužbeni in uradniki iz grada Hausampacher. Najlepše pa je bilo, da je spremil k zadnjemu počitku svojega uslužbenca sam visokorojeni grajski Frančišek pl. Fibbia. Ganljive in spomina vredne so bile besede, ki jih je govoril po cerkvenem opravilu plemeniti gospod na grobu svojega uradnika! Pravi med drugim: „K počitku smo položili moža, ki je bil skrben družinski oče, zvest in natančen uradnik in ml. ljubezniv prijatelj. Teško se ločimo vsi od njega. Tolazi nas samo eno: na katoliških pokopališčih stoji pri vhodu magokrat zapisana beseda: Na svidenje! Na svidenje! Naša sveta vera nas uči in trdno upamo, da homo se zopet enkrat videli z blagim pokojnikom“. Te ganljive besede so ganile vse navzoče do dna duše. Pokazale in odkrile pa so še prvo posebno plemenitega gospoda res plemenito in verno srce, ki skrbi in čuti za svoje podložnike, ne samo takrat, ko za njega delajo, ampak še celo pri njihovi smrti. Vsemo- gočni Bog naj potolaži vse, ki za blagim pokojnim žalujejo. On naj uživa lahek počitek, njegova duša pa večna nebesa!

m **St. Ilj v Slov. gor.** Prireditelji „Bralnega društva“ je zadnjo nedeljo lepo izpadla, čeprav udeležba ni bila taka, kot bi jo z ozirom na namen in pomen prireditve želeli. Krivo je bilo tega pač le nagajivo slabo vreme. Vendar smo se dobro počutili, k čemur so nas spravili naši fantje s svojo izborni igro: „Čevljar“. Ne bomo hvalili nobenega, kajti sodba gledalcev: „Vsi so dobro naredili“, je to že storila. Želeli bi samo, da bi kaj enakega večkrat priredili. Po igri smo se pa vsi udeležili šaljive tigratve, pri kateri je marsikogar zalotila roka pravice ter ga gnala pred sodni stol strogega sodnika. Za tem se je razvila prosta zabava, ki je prijetno potekala med petjem in govori. Poročilo bi bilo pa zelo pomanjkljivo, ako bi ne omenili pevskega zbora graške „Zarje“, ki nam je pod vodstvom g. stud. iur. Juvana zapel mnogo lepih pesmic. Tudi tamburaški zbor iz Št. Jakoba zasluži priznanje. — Vsakega rodoljuba, ki gre po lepem Št. Ilju, navda veselje, ko zagleda naš lepi „Dom“, ki že ponosno dviga v zrak svojo glavo. V duhu že gledamo kako se bomo št. iljski Slovenci zbirali tukaj, kjer bomo lahko rekli: To je naše, toda mnogo je še dela, predno se bomo lahko nastanili v njem, kar bo stalo mnogo denarja. Zato se pa še zopet obračamo do usmiljenih src s prošnjo: Spominjajte se pri vseh prireditvah našega „Doma“ z darovi!

m **St. Ilj v Slov. gor.** Dne 10 t. m. preminila je pri nas vzgledna udnja Dekliške zveze Rozalija Lorber v starosti 30 let. Neusmiljena jetika jo je mučila leto dni, a prenašala jo je z mirno potrpežljivostjo. Skrbna je bila v krogu svojih domačih, delavna pa tudi v narodnem oziru. Rača se je udeleževala podučnih shodov ter bila sploh v pravem pomenu besede pridna krščanska dekle. Številno ljudi, sosebno pa večina deklet naše Zveze jo je spremljalo k zadnjemu počitku Blag ji spono!

m **Sv. Ana na Krembergu.** Poročil se je dne 15. novembra vrli mladenič Janko Wella z narodno mladenko Jerico Zemljič, tajnico dekliške zveze. — Obilo sreče v novem stanu!

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Tukajšnje c. kr. okrajno sodišče je stalno nastavilo in imenovalo cenilnim izvedencem za sodnijski okraj Sv. Lenart g. Franceta Kocuvana, posestnika in župana v Trotkovi, kateri je bil dne 5. t. m. pri c. kr. okrajnem sodišču zaprisežen.

m **Sv. Benedikt v Slov. gor.** Jožef Bundrl je te dni napovedal konkurs. — Tukaj bi pač potrebovali poštenega in stalnega trgovca. Tudi en pek in mesar bi lahko shajala.

m **Sv. Anton v Slov. gor.** V sredo zvečer dne 3. novembra je izbruhnil ogenj v poslopju Cecilije Gregorec v Zupetincih. Vkljub vsem naporom gasilcev ni bilo mogoče ognja omejiti ter se je razširil še na sosednjo viničarijo Jožefa Sijanec, posestnika in minarja v Zupetincih. Ogenj je uničil vsa živila za ljudi in za živino, katero so pa z veliko težavo rešili. Gregorec je zavarovana le za majhno svoto, a Sijanec ni niti zavarovan.

m **Sv. Bolezen v Slov. gor.** Tukajšnje kat. slov. izobraž. društvo priredi veselico v nedeljo dne 21. t. m. po večernih v šolskih prostorih. Vpored: 1. Pozdrav. 2. Igra „Čašica kave“ in „Izgnjena stava“. 3. Petje. 4. Srečolov, šaljiva pošta in prosta zabava. Vstopnina 0 vin. K obliki vdeležbi vabi odbor.

m **Sv. Bistrica.** Slov. kat. izobraž. društvo v Slov. Bistrici priredi v nedeljo 21. novembra t. l. veselico v hotelu Anstija s sledečim vporedom: 1. Pozdrav. 2. Gledališka igra „Vaški skopuh“, igrajo mladeniči. 3. Gledališka igra „Pri gospodi“, igrajo mladenice. 4. Petje društvenega mešnega zbora 5. Šaljiva tombola 6. Godba Začetek ob 8. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen ubogim otrokom okoliške šole, pričakuje obilne udeležbe odbor.

Ptujski okraj.

Soglasna nezaupnica dr. Ploju!

Dne 7. novembra je bil politični shod pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Dež. poslanec Mško je poročal o delovanju slov. poslancev v dež. zboru. Govorila sta tudi g. kaplana Stuhčec in Močnik. Zborovalci — do 200 mošt in fantov — so soglasno izrekli svoje zaupanje g. poslancu, istotako soglasno pa tudi izrekli nezupanje dr. Ploju.

p **Nova bolezen**, takozvano otrpnenje mozga, se je pojavila v Ptujju zlasti med otroki, a doslej še ni nihče umrl.

p **Samomor.** Pretečeni tedenj si je v ptujski hiralnici nek Kezjak prerezal na roki žle; našli so ga v ulci mrtvega. Mož je bil strasten žganjepivec; ko ga v hiralnici ni dobil, se ga je polastila besnost, da so ga morali zapreti v samotno celico, kjer si je vzjel življenje. Tako dela ptujski knops po Ptujju in nesrečni ptujski okolici. Tudi se opaža ravno v ptujskem okraju v zadnjem času nenavadno

veliko število pijancev, ki zorijo (zbesnijo). Tisti „veliki prijatelj kmetov“ (?) na Ptujju, kakor se navadno sam imenuje, bi pač lahko tu pokazal svoje ljubezen do kmeta! Ljudje zgublajo pamet in poštenje in denar in življenje, pujski žganjarji pa postajajo milijonarji! Kdo se bo še enkrat ubogega ljudstva osmilil?

p **Ubogi kmet.** Vsaki reči, ki jo kmet kupi, so visoke cene v zadnjem času še bolj poskočile, le kmeta vse dere in lupi. Na Ptujju predajajo sedaj veliki voz zelja za — eno kroni 60 vinarjev! Lani je ista muožina stala deset kron! Kmetje zlasti Ptujškega polja, organizujte se, da bote svojim pridelkom vi cene naretovali, ne pa bogati meščani! Kako naj kmet živi, ako se z njegovimi pridelki tako dela?

p **Hajdin.** V Slovenjivsi je pretečeno soboto umrla vrta gospodinja Marija Pesek. N. v. m. p.!

p **Ptujska okolica** ima voliti enega člana v cenilno komisijo III. razr. za osebno dohodnino. Naj bi eden bližnjih gg. volilcev prevzel afitacijo, da se bo enotno velilo dne 22. t. m. Njemu bi pošiljali glasovnice in izkaznice.

p **V Cirkovecu** je bil v nedeljo, dne 7. t. m. popoldne v tamkajšnji šoli vevlažen shod. Pred kakimi 150, skoro samimi posestniki iz cirkovške, gorčke, račke, podovske, polskavske, lovrenške, gorske, majšberške občine je tolmačil g. deželni poslanec Ozmeč izvajanja deželnega kulturnega tehnika, g. nadinženirja I. Sinnreicha iz Gradca o melioraciji zemljišč, ležečih ob potokih: Polskava, Reka in Devina. Vsled deželnozbornskega sklepa je namreč naročil deželni odbor kulturno-tehničnemu oddelku, naj določi meje nameravanega melioračnega ozemlja, pove način izboljšanja, iz njega izviraajoče koristi za prebivalstvo, kakor tudi poprilične stroške tega podjetja. Okrog 2600 oralov ali 1500 ha Ptujškega polja, to je od pohorskega vznožja za haloškimi hribi do izliva Polskave v Dravinjo v bližini Sv. Vida pod Ptujem je zdaj večinoma močvirnat, ali vsaj od mnogih povodenj preplavljen svet, v kulturnem oziru v najslabšem stanju ter izboljšanja silno potreben. Vzroka močvirju sta poleg nekaterih, toda dol do pragerske postaje le ozkih neprodirnih zemeljskih plasti glavna ta: 1. da je vodna gladina v potokih na mnogih krajih, ponajveč zaradi mlinskih zajez vzvišena nad sosednim zemljiščem; 2. mnoge, postavne itak ne dovoljene vodne zapornice, po katerih si posestniki poljubno napajajo svoje travnike. Da se sedaj prav slabo kultivirani svet trajno izboljša, je treba: a) regulacije potokov, b) pravilnih naprav za namakanje in tudi c) osuševanje zemljišč. Ad a) Pred vsem, da se odpravi močvirje ter zabrajanjo povodnji, bo treba regulirati potočne struge. Ker je tukajšnji svet večinoma peščen ali vsaj lahko prodiren, in rabi za to mnogo vode, bi nikakor ne kazalo zelo poglobiti teh strug, marveč jih le razširiti, zravnati in proti povodnji zavarovati s primerom, od potočnega brega oddaljenimi nasipi ali jezovi. Ti jezovi bi naj dobili zapornice, ki bi se odpirale, kačar bi bila povodenj travnikom koristna. Ad b) Prepričani so tudi že zdaj tamkajšnji posestniki, da hasni voda njihovim travnikom, zato jim prav pridno namakajo, toda večinoma le tisti, katerih parcele ležijo tik potokov. S tem pa ti-le ne oškodujejo samo posestnikov, ki niso tako srečni, da bi imeli zemljišča ob vodi, ampak mnogokrat tudi same sebe. Navadno namreč vsak le napušča vodo na svoj travnik, a za odtok vode pa ne skrbi; zato mu voda zastaja in napravlja naravno močvirja ali povzročea vsaj rast kisljih, slabo rastlinskih trav. Pri pravilnem namakanju bi ne smel jemati vsak posestnik vode naravnost iz potoka, temveč naredile bi se večje, z zapornicami zavarovane struge, v katere bi se v primerem času iz potoka napuščala voda. Iz teh strug bi se s pomočjo manjših zapornic napajali jarki, ki bi namakali posamezne parcele. Odvišna voda bi se po enakih jarkih spuščala nazaj v potok. Da se pri takih napravah zabrajanjo prepri in vodne tativne, se nastavlja zapriseženi travniški mojster, ki edini daje posameznim občinskim oslužbencem pravico, odpirati razne zatvornice. Na ta način bi se dalo namesto sedanjih okrog 2800 oralov namakati s prihodnje do 5000 oralov. Korist, ki bi jo s tem pridobili tukajšnji posestniki, bi bila ogromne vrednosti; kajti ne samo, da bi zadnji slabi travniki in goli pašniki po pravilnem namakanju dajali boljše krmo, oziroma tečnejšo pašo, ampak lahko tudi dvojno, celo trojno množino od sedanje. Pohorske vode prinašajo namreč zlasti ob povodnjih veliko rastline redilnih snovi, ki gnojijo naše travnike in nadomeščajo tam gnoj, katerega Poljanci itak silno rabijo po svojih peščenih njivah. Ad c). Vso nepotrebno vodo pa bo treba po osuševalnih, bodisi odprtih jarkih bodisi podzemeljskih ceveh odvajati nazaj v potoke, da pride v hasek posestnikom v spodnjem potočnem ozemlju. Zlasti ob Devini bo treba več osuševanja, ker tam že prevladujejo neprodirne zemeljske plasti. Ker so tudi mlini vzrok raznega močvirja, zato se bodo morali nekateri spustiti nižje, drugi, ki niso prebivalstvu zelo potrebni, pa sploh odstraniti. Za tako obširno delo, ki bo po mnenju kulturnega inženirja stalo do 2 milijona kron in še več, bo treba prispevati državi, deželi, okraju in posestnikom izboljšanih zemljišč. Za regulacijo potokov bo država in dežela k stroškom prispevala morebiti do 80 odstotkov; drugo bi morale opraviti okraj in občine. Posestniki pa, ki bi hoteli podpora za pravilno namakanje oziroma osuševanje svojih zemljišč, bodo se morali združiti v tako imenovane vodne zadrage. Da dobijo take zadrage postavne pravice, mora se jim vsaj toliko po-

sestnikov pridružiti, da njihova posestva dosežejo dve tretjini nameravanega izboljševalnega zemljišča. Take zadruga bi lahko tudi olajšale izplačilo izvršnih naprav. Najeli bi v potrebi posojilo pri večjem denarnem zavodu, ki bi daljal svojim dolžnikom ugodne povračilne, večletne roke, da bi tudi manj premožni posestniki brez posebnih bremen odplačevali stroške teh velekoristnih naprav. Po izjavi izkušenega kulturnega tehnika bi itak ne prišlo na posameznika veliko več kot 50 kron na oral ali 80 K na ha, drugo bi mu plačala država in dežela. Zdaj pa posestniki — tako je sklepal g. deželni poslanec svoj govor v Cirkovcah — nagovarjajte ob vsaki priložnosti tudi svoje sosede, ki se morebiti še zdaj ne navdušujejo za take vodne zadruga, da o priložnosti, kadar pride do teh regulacij, vsi pristopite k nameravanim zadrugam, da ne nehate ob raznih prilikah zahtevati od svojih državnih, deželnih, okrajnih in občinskih zastopnikov, da vam pričeto velakoristno delo tudi izvršijo. Deželna inženirja Sinnreich in dr. Simmler sta si meljorarno ozemlje ogledovala v pretečenem tednu. — Za zabavo je skrbel pri resnem zborovanju ptujski župan Ornig, ki se je pridružil kot spremljevalec gg. inženirjema. Kot načelnik okrajnega zastopa je obljubil, da bi tudi okraj primerno prispeval k takim napravam. G. Kupčič mu je takoj zabrusil v obraz, da mora pri tej obljubi pač boljši moč beseda ostati, kakor pri obljubljenem, a ne izplačanim prispevku za neki most v Črnogorski občini. — Pripomnil je še nato g. poslanec, da beseda dana vez velja, da okrajni načelnik pred tolikimi pričami storjene obljube ne more snesti, nad čemur pa se pohujšuje znana učiteljska duša v „Narodnem Dnevniku“.

V Sv. Lovrencu na Dravskem polju so potrjene občinske volitve, ki so se vršile meseca marca tekočega leta. Narodna stranka je torej s svojimi, v spakedrani nemščini pisanimi rekurzi in bedastimi lažmi, popolnoma pogorela.

V Sv. Barbara v Halozah. Neki Vesenj, menda tisti večni študent, ki se je pri zadnjih volitvah potikal po vseh shodih za uskokom Plojem, nasvetuje v zadnji „Slogi“, koje nam še vedno zastoj vsiljujejo, da naj mi naše haloške gorice zasadišmo s tobakom. Pravi, da je na to modro misel prišel naš hofrat Ploj. Prav verjetno, da imajo dunajski hofrati take vinogradnikom prijazne misli. Ampak Vesenj, ki živi več med nami nego pa med knjigami, čeprav še je študent, bi vendar lahko vedel, da v Halozah raste izborna kapljica, daleč po svetu znana, in da bi zares bilo škoda, izpipati sedaj trte, ki smo jih z velikimi stroški nasadili, ter sejati tobak. Če je Vesenjaku tobak ljubši, je to njegova stvar. Vendar ni lepo od gospodov, ki plačujejo „Slogo“, da pustijo pisati svoj list od ljudi, ki še tako nezrelo mislijo in še sami s svojimi študijami niso gotovi. Od takega mladega neizkušenega človeka se spravljajo potem posebno mladi čitatelji na celo kriva pota v veliko gospodarsko škodo slovenskega prebivalstva. Na vsak način pa se nam čudno zdi, da Ploj in Vesenj ravno vinorodnim Halozam priporočata saditi tobak, v drugih krajih pa ne, ker raste mnogo slabše vino.

Ormož. Tukaj otvori, kakor se nam poroča, dr. Gvidon Serbec iz Celja odvetniško pisarno in prevzame prostore umrlega odvetnika dr. Omuleca.

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Našim sokolašem tedaj vendar le slaba prede. Na občnem zboru Slovenske sokolske zveze so sklenili, da se Ljutomerskemu Sokolu odpustijo letni prispevki zvezi, ker se nahaja v slabem denarnem položaju. Mi smo o tem nazaj k prakranju že večkrat povedali, pa so se Sokoši tega vedno branili, sedaj pa le ne morejo več tajiti.

Ljutomer. „Veteransko društvo v Ljutomeru“ (s slovenskim povljem) blagoslovi in razvije svojo zastavo v nedeljo dne 12. decembra t. l.

Gornja Radgona. Precej časa je tukajšnje „Kmet. bral. društvo“ odlagalo z nameravano igro, a sedaj je vendar enkrat iz namere postala resnica ter se boče dne 21. t. m. pri gostilničarju L. Karbaš točno ob 4. uri popoldne vršila veselica. Dekleta „Dekl. zveze“ bodo predstavljale veseligr. „Časica kave“. Nastopili pa bodo tudi naši fantje in mošje v igri „Krdmar pri zvitem regu“. Temu sledi srečolov, ki naša marekaterega razveselijo z lepim dobitkom. Petje gornjerskega pevskega zbora tudi ne bo izostalo. Sicer pa veera niti ne izdamo. Apeliramo torej na vse gornjerske, štentperške in okoliške Slovence brez razlike, da se udeležijo v častnem številu naše prireditve in s tem podpirajo naše delo in naš t. ud.

Slovenjgraški okraj.

Staritrgr pri Slovenjgradu. Z velikim veseljem sem čital zadnjič v „Slovenskem Gospodarju“, kar je pisal neki kmet iz Šmiklavža o Narodnem domu v Slovenjgradu. Res je, kar je povedal. Ali v najbližji okolici Slovenjgrada še bolj čutimo, kako je prijetno, da se znovič lepo družimo le v gostilni v Narodnem domu. Zdaj je prijetno in veselo, in kar je najboljšo, da posojilnica prospava, kakor še nikdar. Le navadimo se na svoje slovenske gostilne, ki je edina v Narodnem domu, na svojega trgovca, ki je edini v Narodnem domu, in na svojo posojilnico, ki je edino v Narodnem domu. Posojilnica je na jako dobrih nogah, lahko ji vsakdo zaupa; saj je tudi v zanesljivih in pridnih rokah naših vrlih posestnikov in kmetov, ki žrtvujejo mnogo časa in pa truda v splošni blagor. Kmetje, vidimo se torej v Slovenjgradu le v teh treh prostorih! Na svidenje! — Starotrški posestnik.

Družmirje bri Soštanj. Naš deželni poslanec dr. Verstovšek je priredil pri nas zadnje nede-

ljo shod, na katerem je poročal o splošnem političnem položaju. Pojasnil nam je, kako postopa sedanja Bienarthova vlada s Slovani, in kakšno stališče zavzema „Slovenska Jednota“ proti tej vladi. Za tem je govoril še o deželnem zboru ter posebno poudarjal, kako težko stališče imajo slovenski poslanci vsled nestrpnosti nemške večine. Navzoči so bili z izvajanja g. poslanca zelo zadovoljni ter so mu izrekli popolno zaupanje.

Velenje. Veliko veselje je zavladalo med nami, ko naš je obiskal zadnje nedeljo naš deželni poslanec dr. Verstovšek in nam sporočil, da dobimo z novim letom slovenski otroški vrtec, in sicer s pomočjo obrambnega društva, ki ima svoj sedež v Velenju. Kdor pozna naše razmere, tudi ve, da je pri nas slovenski otroški vrtec silno potreben. Tukaj obstoji namreč že dalje časa nemški otroški vrtec. Ker ni slovenskega, pošiljajo stariši svoje otroke skoro brez izjeme v ta nemški vrtec. Ti otroci so potem za slovensko šolo navadno izgubljeni, ker jih pridržijo šulferajnska šola. Gospodoma dr. Verstovšku in dr. Hohnjecu, ki sta si toliko prizadevala za slovenski otroški vrtec, izrekamo za njih trud najiskrenejšo zahvalo.

St. Ilj pri Velenju. Ko sem se vračal zadnje nedelje iz Velenja v St. Ilj, sem se pogovarjal s svojim sosedom o gostilnah v Velenju. Sosed mi je rekel: „Poznam v Velenju le štiri gostilne, to je: obe Špenkovi, Vajdetovo in Hudovernikovo. Vse so jako dobre in nam postrežejo dovolj.“ Nato sem mu odgovoril: „Prav imaš; tako kakor ti, mislimo že tudi vsi drugi kmeti; saj si lahko zapazil že tudi danes, da so najbolj obiskane te slovenske gostilne. Radoveden sem, če bodo vsi tega mnenja, kot sva midva.“ Sosed je zaklical: „Morajo biti, če so le Slovenci!“ in se je poslovil.

Kavče pri Velenju. Že večkrat sem mislil na to, da bi pisal v „Gospodarja“ ali pa v „Stražo“ o našem kovaču pri križu. Kdo ga pa ne pozna? Vsak, ki hodi v St. Ilj, v St. Andraž ali v Kavče, ga vedno lahko vidi pri delu. Mož je z nič začel in je s pridnostjo nekaj dosegel. Polag tega je jako spreten kovač, da mu lahko zaupaš vsako delo. Zato se ne čudimo, če dajo pri njem vsi radi delati. Iz trga velenjskega nameravajo vsi Slovenci pošiljati k njemu. Prav je tako! Mi kmetje držimo v tem oziru besedo, radovedni smo, če jo bodo držali tržani. Zdaj ob novem letu si navadno vsak poišče novega dobrega obrtnika. Zdaj pride čas za to, da bodemo mislili tudi radi kovača, če je ta tudi nekoliko zunaj Velenja, pa kaj 10 minut pota, saj je zato delo dobro. Vsi podpirajmo torej kovača pri križu v Kavčah.

Salek pri Velenju. Srečam ženo, ki pride iz Velenja. Vesela je šla proti domu. Vprašam jo, odkod in zakaj tako veseloga obraza. „Oče, glejte no, kako sem vesela, prvič sem šla k Lagerju kupit zemlje in kruha, pa pogledite, kako lepa peka je! Od danes naprej grem le k Lagerjevi kupovat kruh; še gospod dohtar so rekli, da bodo tudi le tam kupovali.“ Zadovoljen sem bil, ko sem slišal, da so ljudje zadovoljni, kar kupijo pri Valenčaku, tem bolj pa tudi, ko sem slišal, da so zadovoljni s peko; saj so to pridni slovenski ljudje.

Skale pri Velenju. V Skalah imamo sedaj dobrega trgovca, gospoda Stergarja. Skalčani, držimo se domačina! Z blagom, katerega nima on v zalogi, pa nam postreže v Velenju g. Valenčak.

Saleška dolina. Opozorjamo vse kmečko ljudstvo, zlasti pa tržane, da je v Velenju najboljša in edina slovenska trgovina pri gospodu Valenčaku.

Marenberg. Dne 2. t. m. je umrla blaga gospa Ivana Langer, žena marenberškega župana in deželnega poslanca Alojzija Langer. V nedeljo je bila še pri večernicah. Med molitvami za rajne jo je napadla omedlevica, ker je že dolgo bolehal na srce. Za nekaj časa ji je postalo boljše, a drugi dan je umrla. Zadelo jo je kap. Svetila ji večna luč!

Ribnica. V gornjem Francovem kamnolomu se je dne 13. t. m. ponesrečil Peter Pungertnik. Razstreljal je veliko pečino, pa ga je ubilo ter vsega raztrgalo. Bil je pri priči mrtev. Zapušča vdovo in 10 otrok.

Celjski okraj.

Gornjesavinjska dolina. Kakor se čita po raznih časopisih, so se liberalci vrgli zadnji čas na slov. mladino; sprevidele so, da pri odraslih nimajo več zaslombe, polovica novic v Narodnem Listu je samih vabil na mladinske shode. Proti taki organizaciji, kakor je sedaj na Sp. Štajerskem, pač ni drugega misliti, kakor da bodo zopet eno blam-žo več doživeli. Mogoče se jim posreči vloviti kakega omahljivca ali razgrajca, dobro misleč mladenič ali mladenka ne bo šla v liberalne zanjke. Mladina gornjesavinjske doline, vzdrami se, pristopi k izobraževalnim društvom, snuj fantovske in dekliske zveze, organiziraj se, da ne bomo zadnji, ampak v prvi vrsti med mladimi četami, ki stojijo v bran proti narodnim in verskim nasprotnikom.

Gornjegraški okraj. Hinaščina liberalcev se kaže v vedno lepši luči v našem okraju, posebno pri trgovcih in gostilničarjih. Kadar se gre za groše ali za glasove pri volitvah od naše strani, takrat so najbolj goreči kristjani in prijatelji duhovnikov. Naročeni so pa na Slov. Narod, Narodni Dnevnik, ali na Narodni List, tu in tam

tudi na ptjakega Štajerca. Iz teh brezverskih listov srkajo protiverski strup in ga razlivajo po drugih, češ takšni so farji in klerikalci; najlože jim je pri srcu, če jih morejo pred ljudstvom očrniti in jim vzeti uplivi. V takšne gostilne in trgovine še zmiraj zahajajo naši somisljeniki. Kako dolgo se bomo gojili gada na svojih prsih? Držimo se gesla svoji k svojim, zahajajmo v gostilne, kjer so naši katoliški časopisi na razpolago in podpirajmo trgovca, kateri so nam naklonjeni.

Sv. Jurij ob Taboru. Vsled legarja, ki se širi po Ojstrški vasi še zmirom dalje, je bila odgode-na občinska volitev, ki bi se imela vršiti 15. in 16. t. m., na nedoločeni čas. Prepovedan je tudi novembarski sejm.

Sv. Jurij ob Taboru. Biserna poroka Luka Florjana in Marije rojene Razgob, se je vršila v nedeljo, dne 14. t. m. Cerkvena slovesnost je bila ob 10. uri, nato pa so se vsi gostje, katerih je bilo nad 100, podali k Pihlbirtu, kjer je bila radostna gostija v čast bisernikoma. Da ni manjkalo godbe, petja in zdravice, se razume. Saj je pa tudi taka slavnost redkost. Mož ima 89 let, žena 86, oba sta svoji starosti primerno še jako čvrsta.

Šmarje pri Jelšah. Občinske volitve okplice Šmarje so razpisane. Imenik volilcev se lahko pregleda do 1. decembra. Vsak davkoplačevalec naj se potruži pogledat, če je res vpisan. Če ne, naj se kar pritoži! Volitve morajo letos za božičnico prav dobro srečo prinesiti — katoliški stranki! Katoliška misel zmaguje povsod, zakaj bi v občinah ne?! In res si namigavajo naši volilci, da „šterci“ in liberalčki morajo letos vun iz občinskega odbora! Prav bi bilo! Zakaj bi vsaj šmarska okolica ne bila čisto — katoliška?! Na noge torej, zavedni katoliški volilci! — Pozor! — Vsi storimo svojo dolžnost, verskonarodno sveto dolžnost!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu priredi poučne shode, in sicer v torek, dne 23. novembra ob 8. uri v stari šoli v Zibiki, ob 3. uri popoldne v kaplaniji pri Sv. Emi, v sredo, dne 24. novembra ob 8. uri v župnišču pri Sv. Petru na Medvedovem selu, popoldne ob 3. uri v župnišču na Sladki gori. Govoril bo na vseh štirih poučnih shodih deželni potovalni učitelj Jelovšek zelo zanimivo o živinoreji, podružnični tajnik Jakob Gomilšek pa bo pojasnjeval glavne ovire kmetijskega napredka. Udje podružnice, pa tudi drugi, pridite polnoštevilno v omenjenih župnijah na poučne shode, da se počite o prevažni gospodarski panogi, o živinoreji, kako jo je mogoče izrabiti kar najboljše v našo gospodarski prid. Naj ne izostane noben ud podružnice!

St. Jur ob juž. žel. Zadnji „Narodni List“ je poročal, da tukajšnje Katoliško bralno društvo priredi večkrat kaj „luštnega“ ob slabi udeležbi. Potem nam svetuje, da bi se za propadli konzum pridili kakšno igro. Dopisnik „Narodnega Lista“, ti dobro veš, da nima bralno društvo prav nobene zveze s konsumnim društvom, pri katerem so liberalci brez potrebe naznanili konkurz. To je ravno tako, kakor če bi n. pr. jaz svetoval, da bi naj tukajšnja liberalna „knjižnica“ napravila igro in srečolov, čisti dobiček pa, če bi ga kaj ostalo čez pijačo, naklonila tebi, dopisnik, da poravnáš svoje dolgove po gostilnah in tudi postrežkinji. Tudi tvoje oči, dopisnik, te goljufajo, da vidiš pri naših prireditvah malo ljudi, a pri vaših prireditvah je pa toliko ljudstva, da ga ni mogoče sešteti — ker ga ni. Dopisniku „Narodnega Lista“ svetujemo, da si napravi vročo kopel, da mu ozdravijo oči, pamet in morda tudi ... prazen žep.

Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 13. in 14. oktobra je priredil gospod Franc Vouk iz Grada predavanje o svojem potovanju v sveto deželo ter je vse to pokazal v 118 slikah. Vstopnina je bila prosta, vendar je občinstvo darovalo precejšnjo svoto radovoljno, ker je gospod Franc Vouk radovoljno podaril to svoto našemu katoliškemu bralnemu društvu. Poučno in zanimivo predavanje je občinstvo veselo in zadovoljno poslušalo. Gospodu predavatelju Francu Vouku in njegovji soprogi smo za njun ves trud iz srca hvaležni. Bog plati! — Dne 31. oktobra in dne 7. novembra nam je pa zopet priredilo katoliško bralno društvo dve igri in sicer: „Za eno čašico kave“ in „Kazen ne izostane.“ Tudi tamburašje in petje ni manjkalo. Da so igralci, igralke, tamburaški in pevski zbor dobro rešili svoje vloge, to je pokazalo občinstvo, katerega je bila polna dvorana, s svojim ploskanjem. Kakor se sliši, nas boče katoliško bralno društvo zopet razvedrilo z neko predstavo — s kakšno, poročamo pravočasno. Na zdar! — Da bo pa svet tudi izvedel, kako naši šentjurski liberalci presoajo prireditve katoliškega bralnega društva, zato navajamo še tukaj kot dodatek k našemu poročilu en odlomek iz „Narodnega Lista“: „Iz St. Jurija ob južni železnici. Tukajšni klerikalci nam vedno skrbijo za zabavo. Pred tremi tedni sta neki graški muzejski uslužbenec in žgank razkazovala in razlagala jeruzalemsko romanje, pota, cerkve, ceste itd. Minulo nedeljo smo bili pa spet tako srečni, da se nam je nudila klaverna predstava v „Katoliškem domu“. Igralci niso smeji v gostilniške prostore, samo kaplan jih je za trud obdaril z zemljami, katere jim je zmetel tje, kakor kakšen planec šolarjem sladkor, da se potem tepejo za nje.“ Ni res? znajo pa znajo. Toda pustimo jim to

veselje, ker pač drugače ne znajo; žaba zna tudi samo regljati. Naše liberalce je menda liberalizem že tako preslepil, da že ne znajo drugega skrupirati, kakor take neslanosti. — Na zdar!

Cerkev s a podružnica pri Novi cerkvi bo imela dne 28. novembra ob 3. uri popoldne svoj prvi občni zbor v Socki v gostilni pri M. haelu Arlič, po domačem pri Bolcu. Ako se udeležiti zadostno število, tedaj bode tudi predaval g. J. Samec o čebelarstvu.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolice priredi v nedeljo, dne 21. t. m. ob 2. uri popoldne svoj redni občni zbor pri gosp. Samcu, v gostilničarju na Ložnici pri Celju. Po običajnem sporedu vršila bodo se važna posvetovanja o različnih čebelarstva se tikajočih zadevah. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

Mohorjani! Ko sprejmete letošnje knjige Družbe sv. Mohorja, darujte vsak po svojih premoženjskih razmerah za naš narodno-obrambni sklad!

Brežiški okraj.

b Dečno selo. Poročila se je gospica Cecilika Kržan, sestra tukajšnjega narodnega gostilničarja Matija Kržan, voditeljica našega ženskega pevskega društva in učiteljica na glasovir, ki je bila tudi daleč na okoli znana kot vrla in navdušena gospodinja, z zavednim mladeničem ekonomom Jurgom Domitrovič. Novo poročenemu paru: Mnogo sreče!

Kozje. Pretečeni teden je razobesila gospa Gelingsheim, soproga okrajnega sodnika, na gradu, ki je sedaj prešel v italijansko last, laško trobojničico. Pričakovala je namreč enega izmed novih lastnikov gradu. Našim fantom je pa bilo to malo preveč. Eden si je vzel pogum, in je hitro splezal do zastave ter jo v zabavo vseh, ki so ga gledali, snel.

Brezice. Izobražev. društvo priredi v nedeljo 21. t. m. ob 3. uri popoldne v Narodnem domu gledališki predstavi „Kremlar pri zvitem rogu“ ter „Kmet in fotograf“ z govorom „Svet na deskah“.

Vestnik mladinske organizacije.

Telovadna organizacija „Orel“. — Nje pomen.

Ni pametnega človeka, kateri bi zanikal velevažni pomen in korist telovadbe. Priprosto gibanje ali premikovanje telesa ali njegovih posameznih delov po določenih pravilih imenujemo telovadbo. Kadar tedaj vadimo svoje telo, koristimo 1. posameznim delom telesa, 2. celemu telesu in 3. celemu človeku.

Telovadba je v prvi vrsti važna za mišice in sklepe (člene, kolenca). Če opazujemo mišice na veslarjevi roki, se bomo čudili njihovi izvanredni moči in trdnosti. Vaja je mišice ojačila in vtrdila. Prav tako vidimo, da sklepi otrpnejo pri človeku, ki se le malo giblje.

Da je pa telovadba velikega pomena za celo telo, je čisto naravno, ker mišičji sestav, ki prepleta vse telo, tehta polovico cele telesne teže. Korist telovadbe izvira pa odtoč, ker pospešuje pretakanje krvi po žilah in jo množi. Mišičji sestav rabi dve tretjini krvi, med tem ko je rabiyo vsi notranji telesni udje le eno tretjino. Čim bolj pa pregibljeno (s telovadanjem) mišice, tem več krvi zahtevajo in jo tudi dobe. Kadar telovadimo, dihamo hitreje, in s tem v dihamo vselej vedno več kisika, katerega sprejema kri in ga oddaja po žilah telesu, med tem ko pobira ogljikovo kislino in jo oddaja iz telesa z dihanjem. Čim več pa človek vdihava, kisika in izdihava ogljikove kisline, tem bolj se mu širi in jačijo pljuča in prsi ter tembolj se izgubljajo glivice za bolezn. Zdrava kri in njeno redno pretakanje pa je pravo življenje za človeka. Iz krvi se potem razdele redilne snovi po Stvarnikovih postavah na celo telo. Samo po sebi se razume, da se s telovadbo pospešuje tudi prebava in sploh delovanje vseh udov človeškega telesa.

Vsakdo ve, da se po telovadbi tudi dobro spi, in s trdnim spanjem se človek jako krepi.

Telovadba vtrjuje telo in jemlje marsikako razpoloženje za mehkužno življenje, ter je vsled tega posebno pri mladini važna tudi iz nraštenih ozirorov. Zdrava duša v zdravem telesu spopolnjuje človeka.

Iz teh vrstie pač vsak spozna veliko važnost telovadnega gibanja, ki ga širi telovadna organizacija Orel. Nima pa ta organizacija namena, vtrditi našo mladino le telesno, ampak hoče ji dati tudi trdna tla, v duševnem oziru.

Na moško mladino go se nasprotniki najbolj vrgli, in ta mora tudi vse te napade moško odbiti, kar bo pa lahko storila, če bo telesno in duševno dobro utrjena.

Zato pa, prijatelji naše moške mladine, na delo! Snujte vsepovsod, kjer so le ugodna tla, krščan-

sko telovadno organizacijo, iz katere bo vzrastla močna armada mladih delavnih moči. Naj kmalu Orel razpne svoja krila po vseh krajih Spodnjega Štajerja, da bode domovina s ponosom zrla na to junško mlado četo. Pri snovanju Orela gre S. K. S. Z. v Mariboru vedno radovoljno na roko. Na zdar!

„Naš Dom.“ Z novim letom se bo „Naš Dom“ popolnoma nanovo uredil in opremil, tako da bo lahko zadostoval vsem zahtevam sedanjega razvitega mladinskega pokreta. Vse, kar ne spada k mladinskemu gibanju, se bo opustilo, tembolj se bodo razpravljale gonilne misli mladinske organizacije, njen pomen, njen namen, sredstva za doseglo namena, različne panoge organizacije, poročila o mladinskih organizacijah itd. Pridobil se je nov urednik, kojega spisi, polni globokih misli in v lepem izbranem jeziku, so med Slovenci znani in priljubljeni. Naročnina listu bo vkljub novi opremi ostala kot dosedaj. Mladeniči in mladenke, poskrbite svojemu prijatelju za nove naročnike!

Književnost.

§ **Trgovski koledar** za leto 1910 je izšel ter ima sledečo vsebino: Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ in odbor, posrežovalnica, trgovski dom, koledar, kolkovne lestvice, podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd., pošne določbe, obrestne tabele, tabela za razredčenje alkohola, dolgotna mera, mera za sukno, uteži, kovani denar, mere in uteži nekaterih držav, ki še niso uvedle metričnega sistema, preračunjevalna tabela, užitinska tabela za mesto Ljubljana, uvozna carina, tabela za preračunjevanje domačega in tujega denarja, tabela za izračunavanje dni, od enega datuma do drugega, avstrijski konzulati, računavanje obresti, trgovsko obrtni strokovni tolač, pokojninski zakon za zasebne uslužbenice, menica, kontokorent, podporni sklad slov. trgovskega društva „Merkur“, pojasnila o oškodnini za na železnici poškodovano blago, ugodnosti na železnicah za trgovske potnike, ki imajo kovčke z vzorci, potni list, razprodaje, krošnjarstvo, dopustnost trgovskega potovanja, kako se protokolira firma, kaj je treba storiti osebam, ki hočejo postati samostojni trgovci, posebna določila za izvrševanje trgovine z mešanim blagom, trgovine s špecerijskim, materijalnim in kolonijalnim blagom, kako se dobiava davka prosti bencin, kdo sme sejmariti in v kakem obsegu, in užitninarška tarifa za meso in vino izven zaprtih krajev. Letošnji koledar se odlikuje po obširni, izborni vsebini, tako, da je vreden sovrstnik dosedaj izšlih koledarjev društva „Merkur“. Koledar prav toplo priporočamo občinstvu, posebno pa slovenskemu trgovstvu.

§ **Igre za samoženske in samomoške vloge.** Priredi Dragotin Vodopivec. Založila in izdala Narodna tiskarna v Gorici. 1909. Cena K 1.40. V tej čedni zbirki nahajamo trinajst iger in sicer za ženske vloge: „Časica kave“, „Poboljšana trmeglavka“, „Luknja v namiznem prtu“, „Dve teti“, „Na Skalnici ali začetek božje poti na Sv. Gori pri Gorici“. Zadnja je izvirna, med tem ko so prve štiri predstavljene iz nemščine. Za moške vloge so: „Izgubljena stava“, „Čudna kupčija“, „Pred sodnikom“, „Ženin M ha“, „Zamorec“, „Junaki“, „Trije učenjaki“, „Tihotapei“ in „Opeharjeni žid“. Brez dvoma bodo te igre in šalji prizori našej mladini dobro došli. Našim izobraževalnim društvom prav toplo priporočamo, da si to zbirko omisli o. Papir je lep, tisek razločen in zunanja oprema jako čedna.

Drobtinice.

§ **Smešnica.** Mariborski nemški gospodič pride v okoliško krmo na vrhu hriba in vpraša, ali bi mogel dobiti Švarcenberškega vina. Kremlar reče: Te ga sicer nimam, ali veste kaj? Najejte se usede nega mleka, gor pa napijte črnega vina, in imeli boste, kar želite.

§ **Iz česa je človek?** Človeško telo sestaja, kakor so ugotovili kemiki, iz istih snovi kakor kurje jajce; in sicer je 1000 kurjih jajec približno toliko, kakor en srednji človek. Vsak ima v sebi toliko fosforja, vodika in ogijenčeve kisline, da bi z njimi napolnil zrakoplov, ki zadostuje, da bi človeka dvignil v zrak. Ko bi materijo, ki je v človeku skrita, porabili za izvor svetlobe, bi človeško telo zadostovalo en cel večer za razsvetljavo 500 m dolge ceste. Če bi iz ogljenih delov napravili grafit, bi dobili 780 tucatov svinčnikov. Železa je v naši krvi toliko, da bi se iz njega lahko napravilo sedem podkev. Vsak človek ima v sebi okolo 600 gramov fosforja, kar zadostuje za 820.000 žveplenk in zastrupitev 500 oseb. Soli je v vsakem človeku za celih 20 kavinih žlic. — Ljudje se niti ne zavedajo, kakšne zaklade hranijo v sebi!

§ **Iznajdba Avstrije** v Londonu. V Londonu je vzbudila veliko zanimanje iznajdba nekega mladega avstrijskega tehnika, inženirja Jariša, ki bo povzročila velik preobrat v tehniki razsvetljave. Iznaljel je namizno svetilko, v kateri bi se mesto petroleja rabil nekak gorljiv kamen, ki daje luč za šest sveč. Ta razsvetljava bi bila cenejša kot petrolejska. Iznajditelj bavi se sedaj s tem, da izdelata podobno svetilko

s svetilno močjo desetih sveč. Stroški te razsvetljave bi znašali na teden s povprečno uporabo treh ur na dan samo pet vinarjev. Iznajditelj namerava v kratkem času razširiti med svetom svojo iznajdbo.

§ **Rak ozdravljiv.** Francoški zdravnik dr. Octave Laurent, profesor kirurgije, ki je na medicinski akademiji v Parizu predaval o zdravljenju raka, je izjavil, da je vsak rak ozdravljiv po načinu, kakor ga je on iznalšel, samo da je bolnikovo telo dovolj krepko, da se upira posledicam. On namreč vbrizga 5—60 gramov formalina ter je na ta način ozdravil raka na obrazu v malo dneh, potem raka na prsni, pljučih ter sploh notranjega raka. Njegovo metodo lahko izvaja vsak zdravnik. Dr. Laurent je sin ubožnih kmetijskih starišev; z zdravljenjem raka se bavi že mnogo let.

Najnovejše novice.

§ **Srebrn škofovski jubilej** papeža Pija X. Dne 16. novembra je minulo 25 let, odkar so sedajni sv. oče iz rok rimskega generalnega vikarja kardinala Parocchi v cerkvi sv. Apolinarija v Rimu sprejeli škofovsko posvečenje. Spomin na ta jubilej se je v naši škofiji po naročilu v letošnjem postnem pastirskem listu z dne 24. prosinca 1909 slavil pretečeno 24. nedeljo po binokostih, dne 14. novembra. Na predvečer se je po vseh cerkvah slovesno zvonilo, v nedeljo pa se je opravila slovesna služba božja s primerno pridigo. V mariborski stolnici je govoril g. kanonik I. Kavčič o kulturnem in socialnem pomenu papeštva za človeški rod, na kar je bila pontifikalna maša z zahvalno pesmijo in z zakramentalnim blagoslovom.

§ **V Mariboru** so se vršile včeraj občinske volitve. Zmagali so nemški nacionalci s 1340 do 1312 glasov, socialdemokratski kandidati so dobili 706 do 685 glasov. Izvoljeni so nemški nacionalci dr. Schmiderer, Binder, Fischer, Heritscko, Kral, Lendler, Matzhold, Opelka, Perko in Jožef Schmiderer.

§ **V Gradcu** so bile isti dan 17. novembra občinske volitve kakor v Mariboru. Zmagali so na celi črti nemški nacionalci proti socialdemokratom. Propadla sta tudi socialdemokratska voditelja dr. Šaherl in Resel.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob juž. žel.: Ker smo že prej dobili poročilo o istem predmetu, zato Vašega tozadevnega dopisa nismo mogli objaviti

Cen. dež. inih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	32	50	28	—	25	—	28	—	28	—
Rž	21	76	18	—	21	—	19	—	20	—
Ječmen	19	—	17	—	20	—	20	—	19	—
Oves	20	—	17	50	17	—	20	—	18	—
Koruzna	18	76	18	50	19	—	19	—	18	10
Proso	23	20	18	—	20	—	—	—	14	50
Ajda	23	—	17	—	22	—	—	—	16	—
Sladko seno	—	—	12	—	17	—	13	—	12	—
Kislo	—	—	—	—	14	—	12	—	10	—
Slama	—	—	6	—	14	—	8	40	8	—
Fižola	—	—	—	28	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	2	50	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	84	—	—	—	—	—
Špeh, svež	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	—	88	—	—	—	—	—
„ „ „ kisl	—	—	—	—	1	04	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	3	50	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—

Serravallovo
železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od.: Ika in častni diplom k slati kolajni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboron okus. Nad 6000 zdravniških pričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2.60 in po 445 1 l & K 4.80.

Priporočamo našim gospodinjam **pravi** :FRANCKOVY: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

Pojasnila o inseratih daje

upravništvo samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 13. novembra 1909.

Gradec . 30 66 24 70 17
Dunaj . 21 68 59 39 75

Spreten, zanesljiv vinar s kolikor mogoče mnogimi delavci se takoj ali kolikor mogoče kmalu sprejme pri Ribardu Ogrizek, Sturmberg pri Mariboru, občina Leitersberg. 848

Hiša se proda v Studencih pri Mariboru. Vpraša se pri Janezu Mramor, Schulgasse št. 9. 888

Učenca iz dobre hiše, močnega, z dovršeno ljudsko šolo sprejme tako v trgovino mešanega blaga Franc Iglitsch v Ptuj. 889

Priden vinar s 4 do 5 delavci se sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se naj pri oskrbniku Scherbaumovih gor v Framu. 890

Dobro idoča branjarja se radi odpotovanja proda. Vpraša se pri Ivanu Sanbol, Triesterstrasse št. 5, Maribor. 898

Služba organista in cerkvnika se odda pri župnijski cerkvi Sv. Miklavža pri Ormožu. Prosilec mora biti celiljanec, lepega obnašanja in zmožen voditi tudi večji pevski zbor. Služba se lahko nastopi s prvo adventno nedeljo. Cerkevno predstojništvo. 897

Pekarija se išče v najem na deželni kralji veči vasi ali trgu. Ponudbe se blagoviti poslati na upravništvo tega lista pod M. V. 35. 903

Vinčarja, pridnega in poštenega, s 3 do 5 delavci sprejme takoj ali do srečnice Jurij Fregl v Fr. mu. Vinčarja je dobra in lepo stanovanje. 904

V najem se da gostilna s prodajo tobaka, ledenic in vsemi opravami. Gostilna je tik cerkve v veliki fari. Naslov pove upravništvo 908

V službo želi vstopiti že bolj prileten hlapec pri konjih, vajen pa je tudi druga dela kakor pri volih, pri kravah, na polju, v sadonosnikih, vinogradih itd. Naslov v upravništvu tega lista. 909

Dobro idoča gostilna s celo konesjo in trafiko na jako prijazni kraju se za 5200 kron takoj preda K gostilni spada vrt in njiva. Več pove Josip Serac, km. sin v Gradiški, p. Pesnica. 906

Spreten vinar se takoj ali kolikor mogoče kmalu sprejme. Vinarja leži v Korenjaku fara Zavrč. Vpraša se naj pri posestniku Franc Mikl, Sv. Marjeta niže Ptuj. 907

Učenca sprejme Alojz Zoratti, slikar in pozlatac v Mariboru, Schmiderjev drevored. 915

Vsakovrstne slamnike

priloga gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna, 434 na zahtevo cenik poštne prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Na prodaj je krasno posestvo, 20 minut od mesta Maribor, oltroji iz gospodske hiše, 4 sobe, kuhinja, klet, vinska preša in hlev za živino, potem vinarška hiša, obstoječa iz 2 sob, kuhinja, hlev za govedo in 4 svinjski hlevi, 2 kravi svinje, perutnina, 18 polovnjakov vina, 3 polovnjake jabolčnika, z vsami pridelki in pohištvom, 30 oralov zemlje, in sicer: 15 oralov gozda, 8 oralov sadonosnika, 2 in pol oralov vinograda z novim nasadom, 2 oralov njiv, ostalo je pašnik, se proda zaradi družinskih razmer. Cena je 20.000 K; 9000 K se obrestuje po 5%, drugo se pa mora takoj izplačati. Več se izve pri lastniku Andreju Nekreppu, Meltingberg št. 24 pri Mariboru. 912

Lepo stanovanje, dve sobi, kuhinja, klet in vrt se da s 1. decembrom t. l. v najem, Pobrežje št. 2 9 pri Mariboru. 912

Msia hiša s sadnim vrtom in eno njivo v lepi vasi Libelice na Korškem tik farne cerkve, dve sobi, kuhinja, klet, svinjskim in kravjim hlevom na prodaj. Posebno primerno za kakega rokodelca. Cena 2500 K; več se izve pri lastniku Peter Ring, Libelice, Koroško. 917

Trse na prodaj, mosler, muškater, gutedel, sylvaner, burgunder, beli riesling, traminer, portugijer, ranfal, vse na portalis cepljeno; cepljanke stanejo 100 komadov 14 K in 100.000 korenjakov portalis 100 komadov korenjakov stane 4 K. Janez Verbujak, posestnik-trtnar, Breg, Ptuj. 916

Stefan Kaufmann
trgovec z železom v Radgoni,
priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

Uradne zavitke
z natisom in brez natisa, vsake velikosti in kakovosti priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Steckenpferd-milo z lilijinim mlekom
Najmehkejša milo za kožo kakor proti pegam!
Dobiva se povsodi. 128

Razglas.
V zapuščini po dne 18. oktobra 1909 v Spodnji sv. Kungoti umrlemu župniku Alojziju Vojsku se vrši v župnišču v Spodnji sv. Kungoti dražba premičnin in sicer:
dne 16. novembra 1909 od 9. ure dopoldne naprej vin in sodov;
dne 17. novembra 1909 od 9. ure dopoldne naprej drugih premičnin kot 1 krava, 1 svinja, hišna oprava, orodje i. t. d.
Največja ponudba se mora takoj plačati, kupljene stvari takoj odpraviti.
C. kr. okrajno sodišče Maribor, oddelek V., dne 4. novembra 1909. 900

Zima
je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vsi nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri
Valentinu Gorenšek,
trgovec na FRANKOLOVEM, p.: VOJNIK. 619

Služba občinskega tajnika in redarja
se razpisuje pri trškemu županstvu v Št. Jurju ob j. žel. Letna plača K 480— s prostim stanovanjem, kurjavo in službeno obleko. Zahteva se popolna zmožnost slovenskega in nemškega jezika.
Službo je nastopiti dne 1. decem. t. l. Prošnje je vložiti do 20. novem. t. l. pri trškem županstvu pri Sv. Jurju ob juž. žel.
Županstvo trg Sv. Jurij ob juž. žel., dne 4. novembra 1909. 899
FRANC PISANEC, župan.

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo. 290
Izšel je lep stenski koledar za leto 1910.
Gostilne, društva, šole in župnijski uradi ga dobivajo brezplačno. Poslati je treba le znamko za poštnino. Dobiva se samo pri gospodu Ivanu Kline-u, tipograf Koroška cesta v Mariboru.

Ceno posteljno perje.
1 kg svega, pujenega K 2.—, pol bologa K 2.30, beloga K 4.—, prina perje mehkega kakor puh K 6.—, veloprina oglašena najboljša vrsta K 8.—, mehkega perja (puha) svega K 8.—, beloga K 10.—, prsnega muha K 12.— od 5 kg naprej poštnine prosto.
Narejene postelje
iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega tista (bankinga) perlica, velikost 170x116 cm z dvema zglavnicama, to dve 80x56 cm zadosti napolnjeno, z novim, sivim očičenim, loštanim in stanovitim perjem K 18.—, napol maha K 20.—, maha K 22.— perlice same v 2 18—, 16— zglavnice K 8.—, 5.25. 4.— perlice 130 cm x 140 cm velike K 15.—, 18.—, 20.—, zglavnice 90x70 ali 80x80 cm, K 4.50, 5.—, 5.50, blazine iz gradla 180x116 cm K 13.—, K 15.— razpečila po povzetju, za 247 v bliž. zastoj, od K 10.— naprej poštnine prosto.
Maks Berger v Dešenjov št. 1015, Šumava.
Ksane uraja, se razmeni ali pošlje donar masaj. Cenilni o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastoj, po poštnine prosto.

Milan Hočevar-Celje
Glavni trg št. 10.
Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste igračja in likera. * * * * *
Olja, kvičarskega sira, ogrske anisane, kavo 1 kg od 2 K naprej, rogaško in radajnsko kisto * * * * * vode, galico, žveplo in rafije. * * * * * 189
Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

A I 150/9
68
Prostovolj. sodna dražba nepremičnin.
Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju so po prošnji dedičev za Jozefom Zagode iz Gotovelj na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere se se ustanovile pristavljene izključne cene in sicer:
1. stavbene parcele 63, 64 (hiša št. 10, marof, kozolec, lesena uta) in gruntne parcele št. 323, 324, 325, vse ob cesti vred vasi v Gotovljah za 3500 K.
2. vinograd pri Sv. Jederti obstoječe iz stavb. parc. 212/37, zidanico in grunt. parc. 1452, 1453, 1443/19, 1560, 1621/1, 1622 in vinske oprave za 1800 K.
Dražba se bo vršila dne 20. nov. 1909 v sobi št. 12 tega sodišča ob pol 11. uri dopoldan. Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejme. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je položiti v eni polovici v 14 dneh po dražbi v drugi polovici do 1. jan. 1910. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji, pri Mihi Zagode na Ostrožnem ali pa pri občinskem uradu v Gotovljah. Cenilni zapisnik je mogoče upogledati pri sodnji št. 13.
C. kr. okrajna sodnja v Celju, odd. I, dne 31. oktobra 1909. 901

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL „Pri belem volu“
priporoča svojo veliko gostilno * * * 30 sob za tuje po jako nizkih cenah * * * fjakerijo v hiši * * * Dobra in točna postrežba.

obrestuje
hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga. V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom domače nabiralnike na dom zastoj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje
na zenzlijšča po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastoj pošt. hranilnične položnice.
Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.
898 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izvzemi praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

„pri angelju“ Nova trgovina „pri angelju“
z modnim in manufakturnim blagom
J. N. ŠOŠTARIČ :: MARIBOR,
Glavni trg šte. 19.

M. E. ŠEPEC
Grajski trg 2 MARIBOR **Burgplatz 2**
priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd., vse po najnižji ceni.

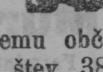
Pohištvo!
v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otročje postelje ter ogledala po najnižji ceni.
Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna
== Pri pošti ==
Maribor, Tegethoffova cesta 48
priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter marmis in tople jedi.
Mar. Meden

1000 Kron!
ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robce, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini
JOŽEFA ULAGA v MARIBORU,
Tegethoff-ova cesta šte. 21.
Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Slovenske gospodinje!!
„Zvezdna“ cikorija
iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.

Varstvena znamka

Tovarna za glinske izdelke
v Račju
zdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezno in vsakovrstno drugo strojno opako, opako za xid za oboko, čimnik, rekonska-opako, plošče za tlak, lončene stvari itd. po najnižji ceni.
Zaloga tudi v Mariboru, Gosposka cesta, pri kamnarju A. Glazeru

Na drobno! **Nova slaščičarna v Mariboru.**
Na debelo!
Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Gornji Gosposki ulici šte. 38, moderno urejeno slaščičarno. Imel bodem vsak dan sveže in okusno pecivo ter vse v to stroko spadajoče stvari. — Priporečam cenjenim odjemalcem, posebno gg. trgovcem tudi svoje kandite. — Za mnogobrojni obisk se priporečam z odličnim spoštovanjem
Eman Illich.

Zastonj v Celje!!
Tvrdka R. Stermeck v Celju
povrne do 24. decembra t. l. vožnje po železnici III. raz. v Celje in nazaj vsakemu, kdor se skaže iz katerega kraja da je in ako nakupi za tujek navedeno svoto blaga: Iz Velenja in Šoštanja K 50.— Pake K 40.—, Polzele K 30.—, Sv. Peter, Žalec, Petrovce K 20.—, Sevnica K 60.—, Trbovlje, Hrastnik K 50.—, Radeče, Zidanmost K 40.—, Rimske Toplice, Laško K 30.—, Poličane K 50.— Šmarje pri Jelšah K 40.—, Ponikva, Grobelno, Sv. Jurj, Store K 30.—

Svoji k svojini!
Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegethoffova cesta 33.
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.
Vsi popravki se točno hitro izvršijo.

Edina narodna steklarska trgovina
FRAN STRUPI, Celje,
priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stambah.
Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.
Na debelo — Na drobno

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica šte. 2 nasproti kavarni „Central“
moderno urejeno brivnico.
Isto priporečam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk.
Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
brivec.

Podružnice Spljet, Celovec in Trst :: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2** **Podružnice Spljet, Celovec in Trst ::**
sprejema vloge na knjižice in na te- **4 1/2 0/0** Kupuje in prodaja sročke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnom kursu.
Dolžniška garancija K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

SLAVIJA
je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter g. ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji Grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vranksko in rezervna zaklada, katera našata vže nad 230.000 K. Zato razdeli znatne svote v obsekoristne in dohodne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.
Slovinci, postajajte se
Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri **južnoštajersko hranilnico.**
sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico.**
Za brezplačno dopolnjevanje denarja so položnice o. kr. poštobranilniškega računa št. 18.815 vsakemu na razpolago.

Ze cela
zimski obleka
s podlogoj za ženske
6 Kron
pri **Druškoviču**
Slovenjgradec.

V slov. bistriškem okraju
se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih reči v trgovino :: ::
Alojz Pinter-ja
pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.
On Vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo nizki ceni. V zalogi ima tudi novo že prepričano najmočnejše redilno sredstvo za svinjje „Lucullus“. — Bartelovo klajno apno, Tomaževa žlindra, vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Kupuje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

Pozor! Rokavice za zimo in veselice, naramnice, irhaste hlače itd. le domačega izdelovanja kupujete najboljšje pri **Francu Podgorščaku**, rokavičar in bandažist Maribor, Grajska ulica 7. Špecialist za kilne pase, pokončne držaje, umetne noge in roke, varne stroje proti skriviljenju trupla i. t. d. — V zalogi so tudi razni predmeti za postrežbo bolnikov.
Izdelovanje dobro!
Cene nizke!

IVAN RAVNIKAR, trgovina s špec. blagom, barvami in dež. pridelki.
Celje, Grajska cesta.
Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opozorjam živinorejce na „Lucullus“, ker s tem najprej izrede svoje prašiče, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po najnižji ceni.
Z odličnim spoštovanjem
Ivan Ravnkar.

Kemična pralnica obisk
H. Volk, Šoštanj
se priporeča za pranje in barvanje raznih oblek, kožhovin, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti Edini slovenski zavod te vrste.
Nabiralnica v Mariboru pri J. Vežjak, krojač, Šolska ulica 4.

A. Jurca naslednik Alojzija Senčar v Ptuj,
priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporečam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporečam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.
Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Lovske puške
vseh sestav, priznane delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporeča

Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig
družba s omejeno zavezo v Borovljah (Kor. ko).

Olje
za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

„CROATIA“
edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba
CROATIA, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: lično opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.
Za pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorca št. 1.

Dijaki dobijo zelo po nizki ceni vse šolske in pisarniške potrebščine v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.
Stampilje
iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri dragih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le keleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvemaj praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Takoj se prodaja

Zelo dobro Idoča gosflina

z lepim poslopjem, 4 velikimi in eno malo sobo, ledenico, gospodarskim poslopjem in vso gostilniško opravo ter 4 orale travnika in njive pri veliki farni cerkvi ob okr. cesti brez konkurence se zavoljo starosti takoj za 22.000 K prodaja.

Ena gosflina s trgovino in kovačijo

na zelo dobrem prostoru v veliki vasi, kjer se nahaja tudi šola, ob okr. cesti, se zavoljo preselitve takoj z vsem za 10.000 K prodaja.

Prav veliko posestvo

z lepim zidanim z opeko kritim poslopjem, 32 oralov zemlje, obstoječe iz velikega sadonosnika, njive, travnika, gozda ter vse gospodarske oprave, s 6 glav goveje živine, 9 svinj, 3 vozov, 2 pluga, branc, 15 velikih sodov, seno, slame itd. v Razvanju pri Zgornji Hoči se takoj zavoljo preselitve prodaja za 24.000 K.

Lepo posestvo

ob okrajni cesti ½ ure od Rač v veliki vasi, kjer se tudi šola nahaja, obstoječe iz novozidanega 5 let starega poslopja, z opeko krito, 4 njive, 4 travnike, lep vrt in sadonosnik se takoj za 17.000 K prodaja.

Tudi 2 mlina in 2 žagi

imam na prodaj.

Vse natančnejše o zgornjih posestvih pove

Franc Petelinc, „Rotenhof“ Zgor. Polskava pri Pragerskem. 886

Trsničarska zadruga v Ljutomeru

naznanja precejšno množino cepljenih

TRT

najboljše kakovosti, od toče nepoškodovanih, sledečih vrst: šipon, laški rizling, renski rizling, beli burgunder, silvaner, bela in rudeča žlahnina, traminer, portugizer in silvaner-muškat. Podlage običajne, cene znižane. — Vinogradniki, zahtevajte cenike! 914

Prodaja vinskih sodov.

Rabljene od K 4:90 naprej

Nove „ „ 9— „

po 100 litrov od

L. S. Radan-a : Zagreb,

Gajeva ulica 15. 913

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnjo jesen in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, žlahnino belo in rudečo in muškato. Trte so dobro zavaščene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri **Franču Muršič**, posestniku in trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrenca v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 889

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg šte. 15. 825

Prva štajerska trsničarska zadruga

pošta (Juršinci pri Ptuj)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 857

Zahvala.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da so naš iskreno ljubljene oče

Tomaž Muršič,

posestnik v Formian

dne 12. t. m. zvečer ob šesti uri prevideni s sv. zakrameti za umirajoče v 63. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspali. — Pogreb se je vršil dne 14. t. m. v nedeljo popoldne, ter se pristržno zahvaljujemo za izraze sočutja in obilno udeležbo pri pogrebu. Preblagega rajnega očeta priporočamo v molitev in blag spomin.

FORMIN, dne 15. novembra 1909.

918

Žalujoča rodbina Muršič.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!
Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v LJUBLJANI.

Žveplenokisli

amoniak

(amonijev sulfat)

vsebuje 20-6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimni je gnojiti že jeseni četrtno do tretjine vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi, ali pa je porabiti vso množino za počasno gnojenje v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprejmlje prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu ceneji, kakor v čilskem solitru, in vporabljen je sulfata pomenja torej velika prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Mercur“

trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji. 833